

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 92/2024-5

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/57/2023 z 20. novembra 2023 takto

rozhodol:

- Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
- Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. januára 2024 domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutí prijatých v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 0T/42/2023 a sp. zn. 4T/57/2023 a namieta, že bolo porušené jeho základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Takisto ústavný súd žiada o ustanovenie právneho zástupcu na účely jeho zastupovania v konaní pred ústavným súdom.

2. Na základe súčinnosti poskytnutej zo strany okresného súdu ústavný súd zistil, že trestná vec sťažovateľa vedená pred okresným súdom pôvodne pod sp. zn. 0T/42/2023 sa po späťvzatí obžaloby príslušným prokurátorom 14. júna 2023 vrátila do prípravného konania, pričom následne bola v označenej trestnej veci 13. septembra 2023 podaná nová obžaloba prejednávaná pred okresným súdom pod sp. zn. 4T/57/2023, kde bol okresným súdom vydaný 20. novembra 2023 rozsudok napadnutý toho istého dňa odvolaním sťažovateľa. Odvolacie konanie je aktuálne vedené a stále prebieha pred Krajským súdom v Prešove pod sp. zn. 3To/5/2024.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti formuluje stručnú námietku porušenia svojho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu, resp. prvostupňovým rozsudkom prijatým v špecifikovanom trestnom konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd poskytuje v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne. Vo vzťahu k označenému rozsudku okresného súdu sťažovateľ disponoval opravným prostriedkom – odvolaním, ktoré aj využil. O odvolaní je oprávnený a povinný rozhodnúť krajský súd ako súd odvolací. Odvolanie tak predstavuje účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k prvostupňovému rozsudku okresného súdu. Existencia odvolacieho konania pred krajským súdom nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o prvostupňovom rozhodnutí okresného súdu, keďže odvolanie v danom prípade predstavuje účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu (porov. mutatis mutandis II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci.

5. Nad rámec ústavný súd uvádza, že sťažovateľ sa s prípadnou ústavnou sťažnosťou môže na ústavný súd obrátiť až po vyčerpaní dostupných opravných prostriedkov, teda až vo fáze právoplatného skončenia vedeného trestného konania (obdobne pozri II. ÚS 585/2021).

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

6. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiadala, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

7. Ústavný súd dospel k záveru, že v prípade sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako vyplýva z časti III tohto uznesenia) je zrejme, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014,

III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhoviel.

8. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2024

Peter Molnár
predseda senátu